

**Posudek vedoucího diplomové práce Aleny Kotterbové
„Psychologické aspekty profese sociálního pracovníka“
Univerzita Karlova v Praze. Filozofická fakulta. Praha 2012**

Autorka zvolila za téma své diplomové práce oblast, kterou dlouhodobě zná z období vlastního pracovního působení. Zabývá se problematikou psychologických aspektů sociální práce vykonávané v podmínkách (z hlediska sociální práce velmi specifického) regionu Ostrava. Autorka přitom klade důraz zejména na problematiku pracovní zátěže, motivace a sociální opory, které se pracovníkům v této profesi dostává, jak co do kvality, tak i jejího množství.

Teoretická část práce se zaměřuje na vymezení pojmu sociální práce a některé její specifické aspekty. Autorka v textu mapuje společenské kontexty sociální práce v postmoderní společnosti, s přihlédnutím ke specifickým nízkoprahových center, s nimiž má přímou zkušenost a jimiž se v textu zabývá prioritně. Práce se tak snaží postihnout zejména psychickou zátěž sociálního pracovníka, jeho pracovní ochotu a psychosociální oporu. Text je na řadě míst doplněn také přehlednými schémata, která dokreslují názorně slovní sdělení. Autorka se ovšem nevyhýbá ani reflektování nejednoznačného pocitu smysluplnosti a efektivity činnosti sociálních pracovníků.

Z teoretických podkladů vychází i empirická část práce, která se zaměřuje na konkrétní studii pracovníků z nízkoprahových center ANIK a zabývá se zejména těmi psychologickými aspekty práce, které mohou působit na kvalitu a efektivitu přímé práce s klientem.

Výhodou této volby je možnost korekce získaných dat a využití osobní zkušenosti, které autorka nabyla díky několika letům práce v dané instituci. Limitující je, jak se uvádí i v diskusi, nevysoký počet zkoumaných osob (42). Tento handicap autorka dílem vyvažuje tím, že kombinuje kvantitativní výzkum s kvalitativními aspekty – zde zastoupenými rozhovorem s konkrétními sociálními pracovníky. V celkem 12 rozhovorech bych ráda vyzdvihla mj. autorčinu originální myšlenku metaforického popisu ztvárnění práce s klientem prostřednictvím charakteristik literární postavy. Zajímavé je rovněž zjištění o vztahu pracovní ochoty a psychosociální opory, která patrně může sociálním pracovníkům do jisté míry kompenzovat i pochybnosti o smysluplnosti a efektivitě vlastní práce s klienty.

Struktura zkoumaného souboru, demografické charakteristiky i výstupní zjištění jsou přehledně doloženy za pomoci tabulek a grafů. V kapitole diskuse autorka adekvátně postihuje limity svého zkoumání i soulad získaných dat s literaturou.

Přínosným doplněním práce je zejména návrh praktických opatření pro praxi sociálních pracovníků. Uvítala bych, kdyby autorka mohla uvést, zda a která z navrhovaných opatření považuje za prioritní.

Celá práce je podložena odpovídajícím množstvím odborné literatury a bohatě dokumentována přílohami, které dokládají jak použité metody, tak strukturu užitého rozhovoru.

Závěrem doporučuji, aby se předložená práce stala předmětem obhajoby na katedře psychologie FF UK, a přikláním se k hodnocení velmi dobře.

